

Vt 5 Leppävirta–Kuopio

Vt 5 Leppävirta–Kuopio-yhteysväli kuuluu valtakunnallisesti merkittävään pääväyläverkkoon ja tieosuuden parantaminen on Itä-Suomen liikennestrategian kärkihanke. Hanke parantaa merkittävästi tieosuuden liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta.

Nykytila

Valtatien 5 osuus Leppävirta–Vehmasmäki (32 km) on itäisen suomen pääväylä Etelä-Suomeen sekä osa kattavaa TEN-T-verkkoa. Yhteysväliillä on kohtalaisen paljon liikennettä (6 600–7 000 ajoneuvoa/vrk). Raskaan liikenteen osuus on noin 11 %.

Leppävirran kohdalla suunnittelualue alkaa Nikkilänmäen eteläpuolelta ja ulottuu Kaidanlammen eteläpuolelle.

Tiejakso on liikenteen määrään suhteutettuna kapea, mäkinen ja mutkainen ja yhteysväliillä on alhainen nopeusrajoitus. Erityisesti taajamissa on useita vaarallisia tasoliittymiä. Nykyinen tie jakaa taajamarakennetta ja liikenne aiheuttaa meluhaittoja. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet ovat myös huonot.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on:

- Kehittää tieosuudesta liikenteen edellyttämän laatutason täyttävä valtatieteyhteys
- Vähentää liikennekuolemia ja henkilövahinko-onnettomuuksia merkittävästi
- Parantaa elinkeinoelämän kuljetusten ja henkilöliikenteen sujuvuutta, toimintavarmuutta sekä matka-aikojen ennustettavuutta
- Kehittää väyläverkkoa ja valtatien liittymäratkaisuja siten, että ne parantavat elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, palvelujen saavutettavuutta ja tukevat Leppävirran maankäyttöä ja yhdyskuntarakenteen suunnitelmallista kehittymistä
- Varmistaa uusilla liittymäratkaisulla sujuva ja turvallinen liittyminen päätielle
- Turvata elinympäristön viihtyisyys, terveellisyys, turvallisuus ja toimivuus sekä varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytykset ja turvalliset yhteydet pysäkeille.

Perusratkaisuna Leppävirran kohdalla on keskikaiteellinen ohituskaistatie, jossa tasoliittymät poistetaan ja toteutetaan kaksi uutta eritasoliittymää sekä rinnakkaistieyhteydet.

Leppävirta–Palokangas-välillä tietä parannetaan pääosin nykyisellä paikallaan muun muassa rakentamalla ohituskaistoja ja yhtenäinen keskikaide sekä poistamalla tasoliittymät. Suunnittelualueelle toteutetaan kaksi uutta eritasoliittymää sekä rinnakkaistieyhteydet.

Palokankaalta Humalajoelle tie rakennetaan nelikaistaisena uuteen maastokäytävään nykyisen tien länsipuolelle nykyisen valtatien jäädessä rinnakkaistieksi. Suunnittelualueelle toteutetaan kaksi uutta eritasoliittymää.

Päivitetty: 24.11.2025

Linkki hankesivuille:

<https://vayla.fi/vt-5-leppavirta-kuopio>



Aikataulu

- Yhteysvälin tiesuunnitelmat on hyväksytty.
- Paukarlahden kohdan tiesuunnitelman muutossuunnitelma valmistuu v. 2026 tammikuussa.

- Hankkeelle on osoitettu 180 M€ sopimusvaltuus vuoden 2024 II LTAE:ssa.
- Rakentamistyöt käynnistyvät v. 2026.

Kustannukset

Hankkeen kustannusarvio on noin 180 M€ (MAKU 145, 2020 =100).

- Leppävirran kohta 42,0 M€ (valtio n. 38,6 M€)
- Leppävirta–Palokangas 55,0 M€ (valtio n. 54,6 M€)
- Palokangas–Humalajoki 81,8 M€ (valtio n. 81,1 M€)



Vt 5 Leppävirta–Kuopio

Keskeiset vaikutukset

Hankekokonaisuuden hyöty-kustannussuhde on 0,27.

- + Liikenteen nopeustaso nousee ja autoliikenteen sujuvuus paranee; alhaiset nopeusrajoitukset poistuvat.
- + Riista-aidat, tiealueen leventyminen ja valaistus vähentävät erityisesti eläinonnettomuuksia.
- + Meluhaitat asutukselle vähenevät
- + Palokangas–Humalajoki-välin uusi tielinjaus tukee nykyisen taajamarakenteen kehittämistä ja Paukarlahden kylän kulttuurimaiseman suojelua
- + Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet paranevat
- + Liikenneturvallisuus paranee merkittävästi

Riskit

Tarkempaa vaikutustietoa

Vt 5 Leppävirta–Humalajoki-hankearvioinnissa on kartoitettu erikseen osahankkeiden (Leppävirran kohta, Leppävirta–Palokangas, Palokangas–Humalajoki) sekä koko yhteysvälin parantamisen vaikutukset. Hankearviointi valmistui 1.2.2024.

Hanke tukee ja parantaa liikenteen palvelutasoa, alueiden kehittämistä, matkojen ja palvelujen palvelutasoa sekä ympäristölle asetettujen tavoitteiden toteutumista. Hanke parantaa liikennejärjestelmän toimivuutta ja liikenneturvallisuutta sekä tulevaa liikennetarvetta. Hanke huomioi Leppävirran kunnan maankäytön tarpeet.

Hankkeella on huomattavia vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen. Matka-aika yhteysvälillä lyhenee n. 3,7 min (ennuste 2050). Matka-ajan ennustettavuus paranee nykytilaan verrattuna, sillä liikenneverkon ei pitäisi ruuhkautua lainkaan. Hanke vähentää henkilövahinko-onnettomuuksia sekä liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja vakavasti loukkaantuneiden määrää. Liikenneturvallisuuden vaikutukset johtuvat erityisesti keskikaistajärjestelyistä sekä pitkän matkan liikenteen erottamisesta omalle liikenneverkolle. Uudet eritasoliittymät saattavat paikoitellen lisätä onnettomuusriskiä ja onnettomuuksien määrää. Linjaosuuksille esitetyt kattavat riista-aitajärjestelyt vähentävät eläinonnettomuuksien todennäköisyyttä koko suunnittelualueella.

Leppävirran kohdan suunnittelulla vaikutetaan haastavien joukkoliikennepysäkkien parempaan saavutettavuuteen ja kestäväen työmatkapendelöinnin helpottamiseen Kuopion työssäkäyntialueella. ELY-keskus on kehittänyt välille myös joukkoliikenteen Joukkis-työmatkalipputuotteen.

Lisätietoa

Pohjois-Savon ELY-keskus, Projektipäällikkö Mikko Laitinen, p.0295 026 736
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209